

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

Cabassut, Jean

Lugduni, 1698

V. De Regiis ad Prælaturas nominationibus, & aliis juribus Concordati
Bononiensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62355)

tusconsulta, prout nunc petitorum gratia & favor, nunc ipsa petitionis iniquitas Judices in contrarios sensus impellebant. Ipseque Louetus profert Parisiensia aliquot judicia duorum illorum generum indulta confirmantia. Sanè Aulicorum avaritia & ambitio, nisi reprimantur, Ecclesiam miserrimè dissipabunt, novasque adhuc artes ultra jam commemoratas excogitabunt, pro nuptiis Regiis, pro natalibus Primogeniti Francia, aut etiam insequentium liberorum; pro nova victoria, aliaque in infinitum.

XII. Regis indulta, quemadmodum mandata Apostolica expirant, illa Regis, hæc verò Pontificis morte, à quibus fuerat concessa gratia expectativa, cap. *Si super gratia*, de offic. delegat. in 6. cap. *Si cui*, de præbend. in 6.

CAPUT V.

De Regiis ad Prælaturas nominationibus, & aliis juribus Concordati Bononiensis.

I. ONVENIENTIBUS Bononiæ Leone X. Pontifice, & Francisco Franciæ Rege editum fuit amborum consensu quod vocant Concordatum, per quod abolitis in Regno Franciæ electionibus communibus ad Prælaturas majores, & rejectis Basileensis Concilii Decretis, Pragmaticaque Sanctione, attributum est Regi Galliæ jus nominationis ad vacatura Regni Beneficia Consistorialia, Episcopatus, & Abbatias, de quibus Papa consuevit in Consistorio providere; eoque mediante privilegio Papa vicissim obtinuit à Rege earundem Prælaturarum annatas, quas exsolvi prohibuerant Synodus Basileensis, & ibi proculsa Sanctio Pragmatica, recepta pridem & approbata in eodem Regno per Concilium Nationale Turonense, quæ conformis erat celebri illi & antiquiori alteri Pragmaticæ Sanctioni, quam Sanctissimus Rex Ludovicus IX. ediderat, quâ districtè vetabat pecunias ex suo Regno ad Romanam Curiam transferri.

II. Hoc Bononiense Concordatum mox approbavit sub eodem Leone Papa Concilium Lateranense. Itaque non potest Papa de illis Gallici Regni Prælaturis disponere ad libitum, sed solum in ejus gratiam, quem Rex nominaverit, modò sit idoneus & capax. Secus verò agendo non admittetur collatio. Concord. tit. de Reg. ad Prælatur. nomin. §. 1. Et isti Regiæ nominationi locus est, sive vacet Prælatura per obitum, sive per resignationem, sive per juridicam depositionem. Ne verò diutiùs Prælaturæ vacent, illi quos Rex nominaverit, tenentur obtinere Pontificiam provisionem intra novem

novem menses à notitia habita ipsius nominationis ; aut saltem probare tenentur suam ad impetrandas provisionis Bullas diligentiam, alioqui caduca & irrita evadet nominatio, juxta Henrici III. Edictum in Comitibus Blesensibus, art. 5. & aliud Edictum anni 1580. art. 12.

III. Regi sex conceduntur menses ad nominationem, computandi à die primùm vacantis Ecclesie. Sed si nominatus judicetur indignus, ideòque repulsam patiat à Papa, relinquuntur adhuc Regi tres menses recensendi à die significatæ à Papa repulsæ, intra quos poterit aliam personam magis idoneam nominare. Rebuffus in Concord. d. §. 1. verbo *Provideri*. Id officium si Rex negligat, tum demùm Papa conferet cui libuerit, d. tit. Concord. de Reg. ad Prælat. nomin. §. 1.

IV. Cæterum si Prælatura Gallicanæ vacent per obitum in Curia Romana, tum demùm potest Papa, non expectatâ Regis nominatione, pro suo arbitrio conferre personis, quæ nullatenus sint Regi suspectæ. Concord. d. tit. §. 1. Per vacationem in Curia Romana intelligitur etiam obitus Prælati in vicinia, sive Romanæ urbis, sive alterius loci, in quo existat Romana Curia. Hæc vicinia computatur duarum per circuitum dietarum, juxta cap. *Præsenti*, de præbend. in 6. Dieta verò computatur viginti milliarium, l. *Vicina millia*, D. si quis cautionib. ut observat Glossa d. cap. *Præsenti*.

V. At ubi vacabunt Prælatura Gallicanæ in Romana Curia aliter quàm per obitum, sed per resignationem, aliòve modo, non poterit Papa eo casu conferre, quàm per Regiam nominationem. Cùm enim sibi soli reservet Papa in Concordato absolutam facultatem sine Regia nominatione disponendi de Dignitatibus Gallicanis in Romana Curia per obitum vacantibus, in cæteris verò jus Regiæ nominationis salvum fore promittat; hinc sequitur ut si Romæ vacet Beneficium alia ratione quàm per obitum, jus Regiæ nominationis subsistat. Rebuffus in d. §. 1. vers. *Per obitum*. Duarenus lib. 5. de benefic. cap. 12.

VI. Sunt & aliæ pleræque Concordati conventiones, quæ in hoc Regno vim habent. In primis omnes antiqui Juris reservationes Beneficiorum ad Romanam Curiam, quæ multiplices in Jure Canonico leguntur, reducendæ sunt in hoc Regno ad solam in Romana Curia vacationem per obitum in Beneficiis Consistorialibus: in minoribus autem Beneficiis, etiam per resignationem, & per depositionem in eadem Romana Curia. Concord. tit. de reservationibus sublatis. In eodem Concordato, tit. de mandatis Apostolicis, præterea reservatur Papæ una expectativa gratia, seu mandatum Apostolicum unum de providendo erga Collatorem in Regno habentem sub collatione sua decem aut plura Beneficia usque ad quinquaginta. Erga verò habentem quinquaginta, vel plures collationes reservat sibi Summus Pontifex duo mandata quoscumque Graduatos excludentia. Sed Concordato posterius Concilium Tridentinum sess. 24. cap. 19.

cap. 19. de reform. abolet reprobaturque mandata de providendo, gratiasque expectativas & indulta. Alterum Concordati jus est, ut causæ omnes Ecclesiasticæ in Regno emergentes, absque citatione ad Romanam Curiam (exceptis majoribus) terminentur apud ordinarios locorum Judices. Tertio, ut non liceat provocare, nec ad Papam quidem, omisso medio Tribunali Ecclesiastico. Id conformatur Civilibus Legibus edicentibus gradatim appellari, l. *Præcipimus*, C. de appellation. & in Authent. de appellation. & intra quod tempus, §. ult. collat. 4. Jus verò Canonicum commune permittit saltum, omissoque medio appellari ad Papam, can. *Si quis*, can. *Omnes*, can. *Ad Romanam*, can. *Idem*, 2. quæst. 6. Quarto, ut irrita sit appellatio à gravamine in quacumque instantia ante sententiam definitivam, nisi tale sit gravamen, ut in definitiva sententia nequeat reparari. Quinto, ut si à Metropolitanò, aut alio Judice Papæ immediatè subdito appelletur ad Supremam Sedem, causa ipsa judicetur in partibus Regni per commissos à Papa Judices usque ad finem litis, id est usque ad tertiam conformem sententiam definitivam; nisi ob causam denegatæ justitiæ, vel ob justum in eo loco metum, quo casu committenda erit causa in partibus convicinis. Sexto, ut Judices à Papa commissi ac delegati causas in partibus terminent intra biennium, sub pœnis excommunicationis & priorum Beneficiorum privationis ipso facto incurrendis. Sanctæ tamen Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & Romanæ Curie Officiales actu exercentes, licet in Galliæ partibus degant, suas poterunt causas agitare in Curia Romana, si judicio conveniantur Rei, & ad ipsam suas, quibus impetuntur, lites evocare. Hæc omnia statuuntur in Concord. tit. *De causis*.

C A P U T VI.

Jura Graduatorum circa vacantia Beneficia Regni.

I. **D**EUS pro summo beneficio pollicitus olim fuit Ecclesiæ suæ, Jerem. 3. *Dabo vobis Pastores, ut pascant vos scientiâ & doctrinâ.* Et sapientissimè loquitur à Deo inspiratus Propheta Malachias cap. 2. *Labia Sacerdotis custodient scientiam, & legem de ore ejus requirent, quia Angelus Domini exercituum est.* Quocirca Pragmatica Sanctio in Basileensi Concilio edita, & in Galliæ Regno à Rege Carolo VII. à Clero universo, & à Parisiensi Senatu recepta, providens ut eruditis viris Præbendæ conferrentur, permulta in favorem Graduatorum

S consti